

Robert Calmstedt. Förstelärare på Kyrkskolan. Legitimerad lärare i Svenska, Matematik, Engelska, NO och Teknik

Jag har tidigare arbetat mycket med elever som har svenska som andraspråk. Det har präglat min syn på undervisning samt utmanat mig personligen för att kunna nå ut till samtliga elever i klassrummet.

Något som jag anser vara väldigt viktigt är att arbeta med ett språkutvecklande arbetssätt, mitt mål är att det ska genomgå alla min undervisning. Jag arbetar genrepdag pedagogiskt vilket innebär att jag utgår från cirkelmodellen i min undervisning. I cirkelmodellen finns fyra olika faser; i första fasen bygger vi tillsammans i klassrummet upp kunskap inom ett område, det kan vara genom att se en film, läsa en text eller en utflykt. I andra fasen dekonstruerar och modellerar vi texter i utvald genre. Under tredje fasen skriver vi en gemensam text, för att eleverna i fjärde fasen själva ska kunna producera en text.

ENTREPRENÖRIELLT LÄRANDE MED EN TWIST AV GENRE

11 MAJ 2016

Vi har länge pratat om att det hade varit roligt att hitta ett ämne att samarbeta kring där slöjden involverades så i början av terminen satte vi oss ner för att samplanera ett ämnesövergripande arbetsområde

Diskussionerna hamnade snabbt kring Svedala och om samhälle i allmänhet. Vi bestämde oss för att eleverna skulle få arbeta i grupper och att de skulle bygga upp olika viktiga funktioner/ byggnader i ett samhälle under slöjdlektionerna. Med samhällskunskapen och slöjden avklarade började vi titta på hur vi kunde involvera de andra ämnena i arbetsområdet. Det var inga större svårigheter att hitta delar i det centrala innehållet som passade väl in.

I geografi tittade vi närmare på det kulturlandskap som fanns i vår närhet. Inom historia och religion gjorde vi återblickar för att se hur vår historia och religion ligger till grund för vårt samhälle och värderingar idag.

Eleverna fick i uppdrag att bygga en skalenlig 3D-modell och därmed hade matematiken en naturlig ingång till arbetet. Även tekniken kom in på så sätt att vi kunde titta på olika konstruktioner i samhället, varför de ser ut som de gör och hur de är uppbyggda. Vi fick bra diskussioner om hållfasthet och stabilitet. Inom teknik arbetade vi med allt under det centrala innehållet teknik, människa, samhälle och miljö.

I biologi kom arbetet att handla om naturen och vikten av rent vatten i vår värld. Inom kemin finns där ett stycke som heter kemin i vardagen och samhället som kom att fungera utmärkt i vårt arbetsområde. Fysiken kom att handla om energikällor.

Vi valde att köpa in ett material från Ung Företagsamhet som heter "Vårt samhälle". Materialet är uppdelat i fem olika moduler som går igenom olika aspekterna av ett samhälle. Eleverna får lära sig om hur ett samhälle är uppbyggt, på vilket sätt människorna påverkar samhället samt hur ett demokratiskt samhälle fungerar. Med materialet fick vi lärarhandledningar, arbetsböcker etc. Under arbetets gång så fick eleverna träna upp sin kommunikation, sin problemlösningsförmåga, sin förmåga att bygga upp argument samt att argumentera för dessa dessutom fick de träna på beslutsprocesser i grupp.

Modul 1 – en gemensam start

Som en uppstart till vårt arbete ville vi göra någon övning utanför klassrummet så vi bestämde oss för att ge eleverna en uppgift som tog eleverna ut från skolan och ut till samhället. Eleverna fick i uppgift att gå runt i Svedala och fotografera de platser/byggnader som de ansåg vara viktiga för att samhället skulle fungera. När de sedan kom tillbaka från sin promenad med sina bilder laddade vi upp dem på Google Drive. Varje grupp fick sedan presentera sina bilder med en motivering till varför det som vi såg på bilden var viktigt för samhället. Det blev bra diskus-

sioner kring vad som fanns, men även om vad som saknades i samhället. Vi fick här en gemensam grund och en gemensam upplevelse som skulle vara till stor nytta för resten av arbetet.

Modul 2 & 3 – ett samhälle

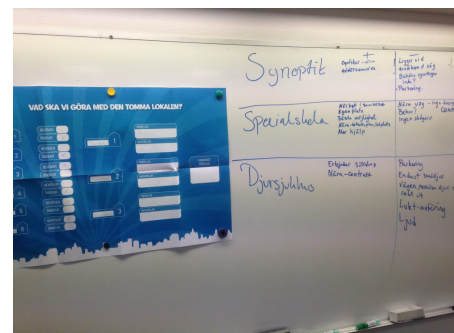
I materialet finns en stor affisch över ett fiktivt samhälle. I detta samhälle finns redan de vanligaste/viktigaste samhällsfunktionerna så som sjukhus, mataffär, skola men där finns också en tom lokal. Elevernas uppgift blev att besluta vad den tomma lokalen skulle användas till.

Eleverna fick arbeta med uppgiften på ett EPA-inspirerat sätt.

En De fick börja med att på egen hand skriva ner tre saker som de skulle vilja använda lokalen till.

Par Sedan fick de diskutera sina förslag i par för att enas om tre förslag att ta med sig till sin basgrupp om fyra elever.

Alla Gruppen ska utifrån dessa sex förslag ta fram ett förslag att lyfta i helklass. Vi var sammanlagt åtta grupper i klassen och efter långa diskussioner blev grupperna så färdiga att de kunde presentera ett förslag var med en motivering.

Bidragen lottades fram så att de ställdes motsvarandra två och två och genom en öppen omröstning (handuppräkning) röstade klassen fram vilket av förslagen som skulle gå vidare till nästa omgång. I omgång 2 var vi nere på fyra förslag och använde oss återigen av en öppen röstning i form av ja- och nej-rop för att få ner det till två val. De två grupperna vars förslag var kvar fick en kort stund på sig att hitta argument till varför just deras förslag skulle bli det vinnande bidraget och efter att de två grupperna fått presentera sina tankar så använde vi oss av en sluten omröstning där eleverna fick skriva ner sitt val på ett röstkort. Det vinnande bidraget blev en grundskola.

Parallellt med detta arbete fick eleverna träna på att argumentera i NO genom övningar där de skulle vara för/ emot olika energikällor. Vi höll debatter där de fick möta sina "motståndare". Vi arbetade med argumenterande texter i svenskämnet där eleverna fick argumentera kring b.l.a. högre veckopeng, mindre läxor och mer idrott i skolan. Vi tittade på exempeltexter där vi såg hur ett argument kan ligga till grund för en text. I slöjden arbetade eleverna vidare med sina städer och hade gått från planeringsstadiet, där de ritat upp sina skisser på stora pappersark, för att sedan bygga upp sina stadsdelar på en plywoodskiva. Allt material som eleverna använde sig av i sitt bygge var återbruk, vilket förde med sig en ökad förståelse för sopsortering i elevgruppen.

Modul 4 – ekonomi och skatter

I den fjärde modulen handlade arbetet om ekonomi och skatt. Eleverna fick slumpmässigt varsitt yrke på färgkodat kort, gröna kort inom den offentliga sektorn och gula kort representerade olika företag, (ca 75% av klassen fick gula kort).

Nästa steg var att dela ut 3000 kronor i lön till alla elever med gula kort. De med gröna kort fick nu berätta om sina yrken

som var lärare, polis eller ambulansförare. Vi diskuterade frågan om vem som egentligen betalar ut deras lön? Är det eleverna som betalar lärarens lön? Och därmed kommer vi in på skatt och hur det fungerar. Eleverna med gula kort fick nu lämna ifrån sig 1000 kr i form av skatt. Från denna skatt blev det sedan möjligt att betala de som arbetade i den offentliga sektorn.

Nu blev det så att de inom den offentliga sektorn fick sin lön på 3000 kr medan de inom den privata sektorn bara hade 2000 kr kvar. Detta var det närmsta ett upplopp vi kom under arbetet, eleverna uppfattade detta som fruktansvärt orättvist. Varför skulle de som var offentligt anställda ha 1000 kr mer? När vi väl hade fått tillbaka lugnet i klassrummet kunde vi berätta att det självklart är lika för alla och att de offentligt anställda också skulle betala skatt. När vi samlat in pengar från alla elever och därmed hade en hel del pengar över, ställde vi frågan om vad eleverna ansåg att dessa pengar skulle användas till?

Modul 5 – utvärdering och avslutning

Som en avslutning på vårt arbete fick eleverna skriva en återgivande text som handlade om hur deras arbete hade fungerat. De fick göra en självskattning av sin arbetsinsats samt utvärdera arbetssättet som helhet.

Elevernas arbete kommer att ställas ut nere i den lokala matbutiken i samhället så att alla i Svedala kan ta del av elevernas fina arbete.

Personligen tyckte jag att detta var ett

oerhört givande arbete och ett arbetsätt som gav eleverna utrymme att växa och utvecklas. Genom de diskussioner som eleverna förde och genom att göra eleverna delaktiga i planerandet av arbetet utvecklade eleverna sina förmågor att göra analyser, att kommunicera samt att ta del av andras tankar och idéer i grupp för att sedan kunna föra arbetet

framåt. De har varit tvungna att samarbeta och att dra nytta av varandras styrkor i grupperna. Eleverna har fått arbeta fritt under en tydlig struktur med detta arbetsområde. Det har fungerat väldigt bra att lämna över ansvaret till eleverna och de har tagit sig an alla uppgifter med stor entusiasm och en nyfikenhet. Känslan att eleverna får göra något som ska ut i samhället, att låta eleverna lämna spår i samhället är en otroligt häftig känsla.

Att diskutera:

- Hur arbetar du med entreprenörskap i ditt klassrum?
- Finns det möjlighet till att arbeta ämnesövergripande i större utsträckning än vad du gör idag? Fördelar/nackdelar?

FÖRSTELÄRARENS UPPDRAG I SVEDALA KOMMUN

En tjänst som förstelärare innebär ett starkt uppdrag med ökade krav på att utveckla egen undervisning, att följa med i skolforskning, att sprida kunskap och vara aktiv i det kollegiala samtalet för att utmana och stödja kollegor. I uppdraget ingår att vara en förebild för kollegor och att aktivt bidra till att synliggöra och verka för undervisning i enlighet med kommunens utvecklingsarbete.

Förstelärarens klassrum ska vara öppet för lektionsbesök av förvaltning, rektor, kollegor, föräldrar och inbjudna gäster och denne förväntas ha ett öppet och kritiskt förhållningssätt till sin praktik. Förstelärare förväntas också regelbundet blogga om sin undervis-

ning på "Förstelärare bloggar". Bloggandet är en del av kommunens kvalitetssäkring och syftar till att synliggöra förstelärarens undervisning för kollegor, rektorer men även till att synliggöra Svedalas utvecklingsarbete för utomstående.

Den som är förstelärare i Svedala:

- visar på ett medvetet förhållningssätt till undervisning
- arbetar utifrån det utvecklingsarbete som sker i kommunen
- förbättrar resultat genom ett formativt förhållningssätt
- vågar vara och agera som positiv förebild för kollegor
- kan kommunicera och beskriva sitt arbete

Försteläraren ska arbeta för att alla elever ska lyckas och utifrån en vetenskaplig grund.